

асоційовані території. Р. Л. Уоттс виявляє три способи встановлення конституційної асиметрії: а) коли федеральна влада наділена наднормативними повноваженнями у суб'єктах федерації (досвід, наприклад, Індії); б) коли наднормативними повноваженнями наділяються окремі суб'єкти федерації; в) коли передбачене узаконення асиметрії юрисдикції та асиметрії повноважень шляхом закріплення формально симетричних повноважень і юрисдикцій, але при цьому є можливість у певних випадках приймати або не приймати ці положення.

Наявність асиметрії в федераціях Р. Л. Уоттс оцінює з погляду політичного процесу, а саме: асиметрія дозволяє узгоджувати прагнення окремих суб'єктів федерації до регіональної автономії, з'єднувати частини країни, що перебувають на різних стадіях політичного розвитку [4, с. 107].

Поняття симетрії та асиметрії виконують важливу методологічну функцію – дозволяють характеризувати федеративну державу, як структурно організований об'єкт, в якому зв'язки між складовими мають діалектичний характер.

Список бібліографічних посилань

1. Философский энциклопедический словарь. М. : Сов. Энциклопедия, 1983. 840 с.
2. Скакун О. Ф. Теорія держави і права (енциклопедичний курс) : підручник. Харків : Еспада, 2006. 776 с.
3. Лазарев В. В., Липень С. В. Теория государства и права : учеб. для вузов. М. : Юрайт ; ИД Юрайт, 2010. 634 с.
4. Уоттс Рональд Л. Федеративні системи / пер. з англ. Р. Ткачук ; голов. ред. і авт. передмови Дж. Перлін ; наук. ред. О. Старух. Харків : Центр Освітніх Ініціатив, 2002. 192 с.

Одержано 01.11.2018

УДК 342.9

Олена Сергіївна ХЛІВНЯК,

ад'юнкт Харківського національного університету внутрішніх справ

ДО ПИТАННЯ ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ УПРАВЛІННЯ ЮВЕНАЛЬНОЇ ПРЕВЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

За часи незалежності Україна зустрілась з багатьма проблемами у сфері профілактики адміністративних та інших правопорушень неповнолітніх. У процесі діяльності державні органи щодо превенції правопорушень частіше або дублюють одне одного або мають власні вузькоспрямовані цілі і задачі, що зводяться до боротьби з дитячою злочинністю, профілактики бездоглядності та правопорушень неповнолітніх. Разом з цим до бездоганного функціонування даної системи ще дуже далеко, тому що кожен суб'єкт прагне полегшити свою роботу за рахунок іншого суб'єкта. Збільшення числа скоєнь адміністративних правопорушень неповнолітніми особами тягне зростання загальної злочинності в арифметичній прогресії після настання повноліття даних осіб. У подальшому ця статистика переходить у розділ рецидивної злочинності [1].

Дослідженню загальнотеоретичних аспектів адміністративно-правового статусу поліції України присвячено праці таких учених, як С. М. Гусаров, О. М. Бандурка, О. С. Доценко, В. В. Конопльов, О. В. Кузьменко, Є. В. Курінний, О. В. Негодченко, А. В. Панчишин, К. М. Рудой, Ю. В. Сіроштан та ін.

Мета даного питання полягає у дослідженні адміністративно – правового статусу Управління ювенальної превенції Національної поліції України та його підрозділів, розкриття особливостей і принципів роз'яснювально-превентивної та профілактичної діяльності.

Одним із чинників впливу на стан законодавства, що закріплює адміністративно-правовий статус Національної поліції України як суб'єкта забезпечення прав і свобод дитини, є процес реформування системи МВС, розпочатий три роки тому.

Після прийняття Закону України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 року змінюється назва підрозділів громадської безпеки Міністерства внутрішніх справ України на

нову – «превентивна діяльність». Згідно з визначенням в академічному словнику української мови термін «превентивний» – це той, який попереджає що-небудь, запобігає чомусь, а дієслово «діяльність» означає застосування своєї праці до чого-небудь [2].

Управління превентивної діяльності є провідним підрозділом у структурі Національної поліції України з питань забезпечення публічного порядку та безпеки. Підрозділи превентивної діяльності у своїй роботі керуються Конституцією України, законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами, іншими нормативно-правовими актами МВС України, Положенням про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України та ін. [3].

Основними нормативно-правовими актами, які регламентують роботу Управління превентивної діяльності, являються : Закон України «Про Національну поліцію» від 02 липня 2015 р. № 580-VIII, постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження положення про Національну поліцію» від 28 жовтня 2015 р. № 8776, наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення» від 06 листопада 2015 р. № 13767, наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані не в автоматичному режимі» від 07 листопада 2015 р. № 13958, наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події» від 06 листопада 2016 р. № 13779, наказ МВС України від 29 грудня 2015 р. № 1644 «Про реалізацію повноважень Національної поліції України з питань видачі та анулювання дозволів» 10 та ін.

Відповідно до нормативного регламентування принципи діяльності підрозділів превентивної служби Національної поліції України, як і всієї системи органів виконавчої влади, треба розглядати як закріплені в правових актах (нормах) найбільш загальні вихідні положення (правові вимоги, ідеї), які панують у державі, основні засади, керівні настанови, що визначають найважливіші правила, за якими ця діяльність організовується й здійснюється [4].

До основних завдань та функцій діяльності, згідно з п. 4 Положенням про Департамент превентивної діяльності національної поліції України (затверджене наказом НПУ від 27.11.2015 року № 123), зокрема, належить:

- у порядку та в спосіб, визначений законодавством, здійснення вимог за дотриманням вимог законів та інших нормативно – правових актів щодо опіки, піклування над дітьми – сиротами та дітьми позбавленими батьківського піклування;
- ужиття заходів запобігання дитячій бездоглядності, правопорушенням у дитячому середовищі, а також соціального патронажу щодо дітей, які відбували покарання у виді позбавлення волі;
- ужиття заходів запобігання та припинення насильства в сім'ї;
- організація індивідуальної превентивної роботи з неповнолітніми, які перебувають у конфлікті із законом, роботи з протидії втягнення дітей у злочинну діяльність, пияцтво, зайняття жебрацтвом та іншу протиправну діяльність [5].

Відповідно до наказу Голови Національної поліції від 17 липня 2017 року у складі департаменту превентивної діяльності створено Управління ювенальної превенції. Основним завданням Управління ювенальної превенції та його підрозділів є: превентивна робота з дітьми; протидія і попередження випадків сімейного насильства; робота з дітьми, які порушили закон; супровод дітей, які залишились без батьківського піклування; розшук дітей [6].

Необхідно додати, що одним з методів реалізації виховної форми діяльності поліції являється виховання правової культури і формування активної життєвої позиції. У розумінні діяльності підрозділів ювенальної превенції такою реалізацією є профілактична діяльність поліції. Для досягнення ефективності роботи системи профілактики правопорушень така робота повинна будуватися на засадах взаємодії державних та недержавних органів, установ, громадських організацій, спільнот, які так чи інакше займаються превенцією правопорушень неповнолітніх, надають допомогу підліткам, які потребують соціальної реабілітації [7].

Основою успішної роботи з неповнолітніми виступає інформаційно – аналітична діяльність, внаслідок чого однією з умов успішної боротьби з дитячою бездоглядністю і злочинністю виступає постійний обмін інформацією між суб'єктами превентивного впливу. Сучасна робота зі збору інформації про неповнолітніх правопорушників, її обробка, аналіз, чітке угруповання і зберігання допомагають вчасно реагувати і припиняти можливі правопорушення в майбутньому [8].

Таким чином, підсумовуючи викладене слід констатувати, що адміністративно-правовим статусом Управління ювенальної превенції Національної поліції України та його підрозділів являється система законодавчо встановлених і гарантованих державою правових положень та принципів, які закріплюють їх права й обов'язки, завдання й функції яких спрямовані на забезпечення прав і свобод дитини, інтересів суспільства й держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку, а також надання в межах, визначених законом, послуг особам.

Список бібліографічних посилань

1. Костенко Я. С. Ювенальна превенція як форма діяльності органів національної поліції. *Науковий вісник міжнародного Гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2018. № 31. С. 77.
2. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету міністрів України від 28.10.2015 № 877 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF> (дата звернення: 20.10.2018).
3. Про затвердження положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України : наказ МВС України від 27.11.2015 № 123.
4. Волокітенко І. Адміністративно-правовий статус підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2016. Iss. 6, p. 2. Рр. 42–46. URL: http://vjhr.sk/archive/2016_6/part_2/9.pdf (дата звернення: 20.10.2018).
5. Національна поліція України : офіц. сайт. URL: <https://www.npu.gov.ua> (дата звернення: 20.10.2018).
6. Дручек О. М. Ювенальна превенція в системі національної поліції України: проблеми реформування. *Правове забезпечення адміністративної реформи*. 2017. № 2. С. 64.
7. Костенко Я. С. Ювенальна превенція як форма діяльності органів національної поліції. *Науковий вісник міжнародного Гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2018. № 31. С. 79.
8. Беженцев А. А. Профилактика правонарушений несовершеннолетних : учеб. пособие. М. : Вузовый учеб. ; Инфра-М, 2015.

Одержано 01.11.2018

УДК 368.013

Ігор Михайлович ХМИРОВ,

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри наглядово-профілактичної діяльності
Національного університету цивільного захисту України;

Тетяна Михайлівна КОВАЛЕВСЬКА,

викладач кафедри наглядово-профілактичної діяльності
Національного університету цивільного захисту України

НОВІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРІОДИЧНОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПЛАНОВИХ ЗАХОДІВ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) У СФЕРІ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВНОЮ СЛУЖБОЮ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Кабінет Міністрів України постановою № 715 від 5 вересня 2018 року затвердив нові критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері техногенної та пожежної безпеки Державною службою з надзвичайних ситуацій.

Тепер до критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері техногенної та пожежної безпеки, належать:

© Хмиров І. М.,
Ковалевська Т. М., 2018